

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 41/2015-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. marca 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) v konaní o sťažnosti obchodnej spoločnosti MEGAWASTE SLOVAKIA s. r. o., Nová 134, Považská Bystrica, zastúpenej L&B Legal Services s. r. o., Námestie A. Hlinku 36/9, Považská Bystrica, prostredníctvom ktorej koná jej konateľka a advokátka JUDr. Lucia Bušfy, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 177/2012 a jeho rozsudkom z 13. februára 2014, za účasti Krajského súdu v Trenčíne, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti MEGAWASTE SLOVAKIA s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 Co 177/2012 z 13. februára 2014 porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 Co 177/2012 z 13. februára 2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ď a ľ š i e k o n a n i e .

3. Krajský súd v Trenčíne j e p o v i n n ý u h r a d i ť o b c h o d n e j s p o l o č n o s t i M E G A W A S T E S L O V A K I A s . r . o . , t r o v y k o n a n i a v s u m e 3 4 0 , 9 0 € (s l o v o m t r i s t o š t y r i d s a ť e u r a d e v ä ť d e s i a t c e n t o v) n a ú č e t j e j p r á v n e h o z á s t u p c u L Š B L e g a l S e r v i c e s s . r . o . , N á m e s t i e A . H l i n k u 3 6 / 9 , P o v a ž s k á B y s t r i c a .

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. mája 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti MEGAWASTE SLOVAKIA s. r. o., Nová 134, Považská Bystrica (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej LŠB Legal Services s. r. o., Námestie A. Hlinku 36/9, Považská Bystrica, prostredníctvom ktorej koná jej konateľka a advokátka JUDr. Lucia Bušfy, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 177/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho rozsudkom z 13. februára 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že obchodná spoločnosť [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“, v citáciách aj „žalovaný“), zaslala 9. novembra 2010 Obecnému úradu v Sverepci, ako aj všetkým poslancom Obecného zastupiteľstva obce Sverepec list (ďalej len „predmetný list“), obsah ktorého považovala sťažovateľka za „zavádzajúci a značne difamujúci“. Vzhľadom na to sťažovateľka podala Okresnému súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) 24. novembra 2010 žalobu,

ktorou sa proti žalovanej domáhala zdržania sa neoprávnených zásahov do dobrej povesti, ospravedlnenia a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 10 000 €, ako aj náhrady trov konania.

Sťažovateľka ako dodávateľka uzatvorila 27. decembra 2007 s mestom Považská Bystrica ako odberateľom zmluvu o poskytovaní služieb č. 296/2007 v oblasti nakladania s komunálnym odpadom – prevádzkovanie skládky. Predmetný list žalovanej obsahoval tento text:

„... Naša spoločnosť má informácie o tom, že spoločnosť... vystupuje ako majiteľ skládky KO Sverepec a aj vážne listky sú na neexistujúcu skládku... Dôkazom sú vážne listky, zmluvy, ktoré podpisovala spoločnosť Megawaste Slovakia spol. s r. o. s obecnými úradmi v okrese Púchov. Neobsahovali vôbec informácie o zaplatení zákonného poplatku... Tieto zmluvy mohol podpisovať len štatutár Mesta Považská Bystrica a nikto iný. Máme za to, že spoločnosť Megawaste Slovakia spol. s r. o. úmyselne uzatvárala zmluvy, na ktoré nemala oprávnenie od majiteľa skládky Mesta Považská Bystrica a tým sa dopúšťala trestného konania a OU Sverepec jeho konaním vznikla značná strata a tiež aj nedôvera občanov obce Sverepec. Preto Vás žiadame, aby zástupca obce ako aj zastupiteľstvo OU Sverepec zvážilo spoluprácu so spoločnosťou Megawaste Slovakia spol. s r. o., ktorá nezákonne získavala finančné prostriedky patriace obci Sverepec. Naša spoločnosť má ďalšie dôkazy o tom, že spoločnosť Megawaste Slovakia spol. s r. o., nemala zmluvu, ktorá sa uvádza v prípravnom konaní na vybudovanie novej kazety, na prevádzkovanie skládky ale túto zmluvu mala spoločnosť Megawaste spol. s r. o. Praha 1. Máme podozrenie, že táto zmluva bola pozmenená alebo inak upravená zatiaľ neznámou osobou. Týmto Vás žiadame, aby ste dôkladne prešetrili tieto zmluvy skôr ako bude vydané kolaudačné rozhodnutie, pretože v opačnom prípade obci Sverepec budú vznikať škody.“

Po vykonanom dokazovaní vydal okresný súd 5. apríla 2012 rozsudok č. k. 10 C 200/2010-718 (ďalej len „rozsudok z 5. apríla 2012“), ktorým «I. určil, že odporca zaslaním listu zo dňa 9. 11. 2010 adresovaným obci Sverepec a poslancom obce neoprávnene zasiahol do práva na ochranu mena a dobrej povesti navrhovateľa. Odporca nepravdivo uviedol, že „navrhovateľ sa dopúšťal trestného konania“, že „nemal zmluvu,

ktorá sa uvádza v prípravnom konaní na vybudovanie novej kazety“ a že „navrhovateľovým konaním vznikla obci Sverepec značná strata a nedôvera občanov.“ II. Vo zvyšku nároku návrh zamietol. III. Súd konanie v časti o zaplatenie 10.000 EUR zastavil. IV. Rozhodol o tom, že žiaden z účastníkov nemá práva na náhradu trov konania.».

Na základe sťažovateľkou podaného odvolania smerujúceho proti výrokom II a IV rozsudku okresného súdu z 5. apríla 2012 krajský súd napadnutým rozsudkom odvolaním napadnuté výroky potvrdil ako vecne správne. Sťažovateľka namieta, že krajský súd napadnutým rozsudkom porušil jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru pre „porušenie práva na dôkladné odôvodnenie súdneho rozhodnutia“ a „pre arbitrárnosť súdneho rozhodnutia“.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že „*písomné vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľa, ktoré tam adresoval žalovaný mu bolo doručené až odvolacím súdom po cca 1,5 roku a to tesne pred jeho rozhodnutím dňa 12. 02. 2014 (teda 1 deň pred rozhodnutím odvolacieho orgánu)!!! Keďže rozhodnutie Krajského súdu je zo dňa 13. 02. 2014 bolo sťažovateľovi odopreté právo na primeranú lehotu na vyjadrenie sa k podaniu žalovaného!!!*“.

V nadväznosti na už citované sťažovateľka namieta, že krajský súd rozhodol o potvrdení rozsudku okresného súdu z 5. apríla 2012 bez toho, aby sa riadne vysporiadal s obsahom odvolania a so skutočnosťami, ktoré v ňom boli uvedené na podporu sťažovateľkiných tvrdení, a následne riadne svoje rozhodnutie neodôvodnil, čím porušil sťažovateľkou označené práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa sťažovateľky napadnutý rozsudok krajského súdu nespĺňa požiadavky riadneho a dostatočného odôvodnenia súdneho rozhodnutia, keďže v ňom chýba „*jeho samostatná argumentácia, ktorou by reagoval na námietky v odvolaní. Odvolací súd... iba prevzal závery, ku ktorým dospel súd 1. stupňa.*“.

Arbitrárnosť napadnutého rozsudku krajského súdu spočíva podľa sťažovateľky v tom, že ním nebola žalovanej uložená žiadna sankcia, a to aj napriek konštatovaniu, že žalovaná príslušnými výrokmi zasiahla do práva na ochranu mena a dobrej povesti

sťažovateľky, pričom sťažovateľka po úprave petitu žiadala výhradne morálne zadostučinenie spočívajúce v povinnosti žalovanej napísať ospravedlnenie tak, ako ho špecifikovala v žalobnom petite. Sťažovateľka namieta, že sa „javí ako logické, že ak má súd za preukázané, zistil a sám určil, že bolo zasiahnuté do dobrej povesti konaním žalovaného, spojiť s týmto výrokom aj rozhodnutie o sankcii za takéto porušenie. Je logické, keďže sťažovateľ sa domáhal určenia, že žalovaný neoprávnene zasiahol do práva na ochranu mena a dobrej povesti sťažovateľa viacerými a nielen tromi výrokmi, ktoré v konečnom rozhodnutí určil súd, že žiadal ospravedlnenie za všetky výroky. Preto bolo predmetné ospravedlnenie koncipované tak, že žalovaný sa má ospravedlniť za všetky výroky, ktorými malo dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva sťažovateľa na ochranu mena a dobrej povesti. Sťažovateľ nemohol predpokladať, v akom rozsahu súd jeho žalobe vyhovie, resp. veril, že vyhovie žalobe v celom rozsahu. V dôsledku toho, že súd úplne svojvoľne, bez dôkladnej argumentácie neuložil povinnosť žalovanému ospravedlniť sa sťažovateľovi, markantne zasiahol do jeho práva na súdnu ochranu. Zároveň v dôsledku tohto sa úplne stratil zmysel výroku I. predmetného rozhodnutia!!!“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne č. k.: 4 Co/177/2012 a Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k.: 4 Co/177/2012 zo dňa 13. 02. 2014 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k.: 4 Co/177/2012 zo dňa 13. 02. 2014 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Trenčíne je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 10.000,00 EUR (slovom desaťtisíc EUR) na účet sťažovateľa.

4. Krajský súd v Trenčíne je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania...“

Priznanie primeraného finančného zadostučinenia odôvodňuje sťažovateľka tým, že „Skutočnosť, že žalovaný nebol nijakým spôsobom potrestaný za svoje konanie, ktoré jednoznačne nebolo v súlade so zákonom, čo súd konštatoval, znamená, že ochrana ktorej sa sťažovateľ domáhal na súde bola absolútne zbytočná a nenaplnila svoj zmysel (naopak je tu zjavný rozpor a popretý účel ochrany daným zákonom).“.

Ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 41/2015 z 22. januára 2015 prijal sťažnosť na ďalšie konanie a následne vyzval predsedníčku krajského súdu, aby sa vyjadrila k sťažnosti a zároveň oznámila, či trvá na ústnom pojednávaní vo veci. Predsedníčka krajského súdu sa k sťažnosti vyjadrila v prípise sp. zn. Spr. 40/2015 z 10. februára 2015, v ktorého podstatnej časti uviedla:

„Odvolačí súd v odôvodnení rozhodnutia sa vyporiadal s odvolacími námietkami, riadne zdôvodnil, z akých právnych a skutkových dôvodov považuje rozhodnutie súdu I. stupňa za vecne správne a podľa nášho názoru nejde o nedostatočne zdôvodnené a arbitrárne rozhodnutie. V tejto súvislosti si dovoľujeme poukázať na to, že podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR ani odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Pokiaľ sťažovateľka ďalej v ústavnej sťažnosti namieta, že písomné vyjadrenie k odvolaniu jej bolo doručené deň pred rozhodnutím odvolacieho súdu, k tomu je potrebné uviesť, že písomné vyjadrenie k odvolaniu bolo sťažovateľke doručené na vedomie. K ďalším námietkam sťažovateľky poukazujúcim na nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom spočívajúcim v tom, že žalovanej nebola uložená žiadna sankcia, a to aj napriek konštatovaniu, že žalovaná príslušnými výrokmi zasiahla do práva na ochranu mena a dobrej povesti sťažovateľky, tunajší súd zotrváva na svojej právnej argumentácii uvedenej v odôvodnení rozhodnutia. S poukazom na uvedené považujeme námietky sťažovateľky za nedôvodné.“

Predsedníčka krajského súdu ústavnému súdu zároveň oznámila, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci.

Vyjadrenie krajského súdu ústavný súd zaslal na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska právneho zástupcovi sťažovateľky a zároveň ho vyzval, aby sa vyjadril, či trvá na tom, aby sa vo veci sťažovateľky konalo ústne pojednávanie. Právny zástupca sťažovateľky vo svojom podaní zotrval na argumentácii zachytenej v sťažnosti a v stručnosti sa vyjadril k tvrdeniu krajského súdu týkajúcemu sa práva sťažovateľky vyjadriť sa k podaniu žalovanej, ktorým tento reagoval na odvolanie sťažovateľky, pričom k tomuto uviedol:

„Sme toho názoru, že takáto argumentácia krajského súdu nemôže obstáť, nakoľko konajúci súd dlhodobo disponoval vyjadrením protistrany, keďže toto bolo reálne ešte na prvostupňový súd doručené dňa 22.05.2012 a teda postup odvolacieho súdu je absolútne neprijateľný. Je teda evidentné, že odvolací súd mal dostatočne dlhý časový priestor, aby toto zaslal účastníkovi konania s tým, aby sa tento k nemu mohol vyjadriť. Napriek tomu tak konajúci súd neurobil.“

Právny zástupca sťažovateľky súčasne ústavnému súdu oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo

ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa č. 46 ods. 1 ústavy každy sa môže domahat zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

V zmysle . 6 ods. 1 dohovoru každy má právo na to, aby jeho zaľežitost bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa č. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa č. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišností (m. m. II. S 71/97), t. j. sú založené na rovnakých právných východiskách, a preto možno ich rešpektovanie posudzovať spoločne (m. m. IV. S 147/08).

Sťažovateľka tvrdí, že napadnutý rozsudok trpí vadou nedostatočného odôvodnenia, keďže sa v nom odvolací súd nedostatočne vysporiadal s obsahom odvolania a so skutočnosťami, ktoré v nom boli uvedené na podporu sťažovateľkiných tvrdení.

Podľa sťažovateľky je napadnutý rozsudok krajského súdu arbitrarny, keďže ním nebola žalovanej uložená žiadna sankcia, a to aj napriek konštatovaniu, e žalovaná príslušnými výrokmi zasiahla do jej práva na ochranu mena a dobrej povesti, príčom sťažovateľka po úprave petitu žiadala výhradne morálne zadosťučinenie spoivajuce v povinnosti žalovanej napísať ospravedlnenie tak, ako ho špecifikovala v žalobnom petite.

Sťažovateľka v priebehu konania pred okresným súdom navrhla zmenu žalobného petitu, pričom okresný súd uznesením sp. zn. 10 C 200/2010 zo 7. septembra 2011 jej návrhu vyhovel. Po príslušnej zmene petit znel takto:

«Súd určuje, že žalovaný zaslaním listu zo dňa 9. 11. 2010 adresovanému obci Sverepec a poslancom obce, neoprávnenne zasiahol do práva na ochranu mena a dobrej povesti žalobcu. Žalovaný nepravdivo uviedol, že žalobca „vystupuje ako majiteľ skládky v KO Sverepec, úmyselne uzatváral zmluvy, na ktoré nemal oprávnenie, a tým sa dopúšťal trestného konania, získaval nezákonne finančné prostriedky patriace obci Sverepec, nemal zmluvu, ktorá sa uvádza v prípravnom konaní na vybudovanie novej kazety skládky, a že žalobcovým konaním vznikla obci Sverepec značná strata a nedôvera občanov“, a to spôsobom vyvolávajúcim dojem, že žalobca svojím protizákonným konaním spôsobil rozsiahlu škodu obci Sverepec a ako obchodný partner je nedôveryhodný. Žalovaný je povinný zdržať sa neoprávnených zásahov do dobrej povesti žalobcu, poskytnúť žalobcovi morálne zadostučinenie spočívajúce v povinnosti napísať ospravedlnenie, ktoré písomne odošle na obecný úrad Sverepec a všetkým poslancom obecného zastupiteľstva, ako aj na verejnú tabuľu v obci Sverepec s nasledovným textom:

„OSPRAVEDLNENIE

Ospravedlňujem sa spoločnosti MEGAWASTE SLOVAKIA s.r.o. za to, že som o nej formou listov, ktoré som odoslal na Obecný úrad Sverepec a poslancom obecného zastupiteľstva rozširoval nepravdivé informácie, ktorými som sa snažil poškodiť jej dobrú povesť a meno vo vzťahu k občanom obce a obchodným partnerom a vyvolal som tak nepriaznivé dôsledky pre jej postavenie a uplatnenie v hospodárskej súťaži. ■■■■■

■■■■■ - konateľ MTS Považská Bystrica, s. r. o.“

Žalovaný je povinný vyššie uvedené ospravedlnenie napísať na liste formátu A4; typ písma Times New Roman, veľkosť 20.»

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia

Sťažovateľka v prvom rade namieta, že napadnutý rozsudok krajského súdu nie je z hľadiska požiadaviek vyvoditeľných z obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru riadne a dostatočne odôvodnený, keďže v ňom chýba „... samostatná argumentácia, ktorou by reagoval na námietky v odvolaní. Odvolací súd... iba prevzal závery, ku ktorým dospel súd 1. stupňa“. V konkrétnostiach sťažovateľka namieta tie časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré sa dotýkajú (majú dotýkať) tých výrokov žalovanej, vo vzťahu ku ktorým bola žaloba zamietnutá.

V rozsudku okresného súdu z 5. apríla 2012 sa okrem iného uvádza, že nepravdivými tvrdeniami žalovanej, že „navrhovateľ sa dopúšťal trestného konania“, „nemal zmluvu, ktorá sa uvádza v prípravnom konaní na vybudovanie novej kazety“ a „navrhovateľovým konaním vznikla obci Sverepec značná strata a nedôvera občanov“, došlo k neoprávnenému zásahu do práv sťažovateľky na ochranu mena a dobrej povesti. Okresný súd ale zároveň rozsudkom z 5. apríla 2012 zamietol návrh v časti namietaného neoprávneného zásahu do práv na ochranu mena a dobrej povesti vyjadreniami žalovanej, podľa ktorých sťažovateľka „úmyselne uzatvárala zmluvy, na ktoré nemala oprávnenie“ (ďalej len „prvé sporné vyjadrenie“), „získava nezákonne finančné prostriedky patriace obci Sverepec“ (ďalej len „druhé sporné vyjadrenie“) a „vystupuje ako majiteľka skládky v KO Sverepec“ (ďalej len „tretie sporné vyjadrenie“).

Z napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že odvolací súd k prvému spornému vyjadreniu a argumentácii sťažovateľky, podľa ktorej „jej právo uzatvárať zmluvy na ukladanie odpadu vyplýva z jej postavenia ako prevádzkovateľa skládky v súlade so zákonom o odpadoch“ (argumentácia obsiahnutá v odvolaní sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu z 5. apríla 2012, pozn.), v podstatnej časti uviedol, že „odplatné zmluvy o uložení odpadu na skládku vo Sverepci bolo oprávnené uzatvárať iba Mesto Považská Bystrica ako vlastník skládky komunálneho odpadu a nie spoločnosť navrhovateľa. Vzhľadom k tomu, že zákon o odpadoch č. 223/2001 Z. z. neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by oprávňovalo prevádzkovateľa skládky na uzatváranie zmlúv a ani zmluva medzi

navrhovateľom a Mestom Považská Bystrica žiadne takéto oprávnenie nemá, treba vyvodiť, že odporca v liste zo dňa 09. 11. 2010 pravdivo uviedol, že navrhovateľ uzatváral zmluvy, na ktoré nemal oprávnenie. Súd prvého stupňa vyslovil správny právny názor, že v prípade neexistencie príslušných ustanovení v zákone o odpadoch je potrebné použiť všeobecnú úpravu o vlastníckom práve uvedenú v Občianskom zákonníku, a to ust. § 123 Obč. zákonníka. Z ust. § 123 Obč. zákonníka vyplýva, že vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, používať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.“.

Vo vzťahu k druhému spornému vyjadreniu a argumentácii sťažovateľky, podľa ktorej je toto sporné vyjadrenie nepravdivé „vzhľadom na to, že v predmetnom liste na inom mieste nižšie je presne uvedená informácia o tom, že žalobca neplatil riadne a včas poplatky“ (citované z odvolania sťažovateľky proti napadnutému rozsudku okresného súdu z 5. apríla 2012, pozn.), krajský súd uviedol:

„Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ neodvádzal poplatky za uloženie odpadov Obci Sverepec v zmysle zák. č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadu. Sám navrhovateľ predložil doklad o zápočte, čo ale nie je spôsob platby, ktorý je v súlade so zákonom č. 17/2004 Z. z. Z ust. § 4 ods. 6 cit. zákona vyplýva, že prevádzkovateľ skládky alebo odkaliska odvedie poplatky za uloženie odpadov mesačne podľa ods. 2 do posledného pracovného dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, kedy bol odpad na skládke odpadov alebo na odkalisku uložený.

Z citovaného ustanovenia zákona jednoznačne vyplýva, že zákon presne stanovuje splatnosť poplatku za uloženie odpadu, v ktorej je povinný prevádzkovateľ skládky odvieť poplatky za uloženie odpadov. Navrhovateľ v konaní predložil zápočet zo dňa 31. 12. 2009 o započítaní vzájomných pohľadávok a záväzkov medzi spoločnosťou navrhovateľa a Obcou Sverepec, z ktorého je však zrejmé, že spoločnosť navrhovateľa neodvádzala včas, pravidelne, mesačne Obci Sverepec v roku 2009 zákonné poplatky za uloženie odpadov, nedodrжала splatnosť tak, ako jej to ukladá zákon č. 17/2004 Z. z. v § 4 ods. 6. Aj keď medzi navrhovateľom a Obcou Sverepec bola uzavretá dohoda o započítaní vzájomných pohľadávok a záväzkov ku dňu 31. 12. 2009, táto skutočnosť nič nemení na tom, že

do 31. 12. 2009 navrhovateľ neplatil, resp. neodvádzal Obci Sverepec zákonné poplatky podľa zák. č. 17/2004 Z. z. Zo zákona č. 17/2004 Z. z. teda jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ mal povinnosť dodržiavať splatnosť odvedenia poplatkov podľa tohto zákona a mal aj povinnosť pri nedodržaní splatnosti zaplatiť úroky z omeškania a preto aj tvrdenie odporcu v liste zo dňa 09. 11. 2010, že spoločnosť navrhovateľa nezákonne získavala finančné prostriedky patriace Obci Sverepec nie je tvrdením nepravdivým. V tomto smere teda odporca uniesol dôkazné bremeno a preukázal pravdivosť svojich tvrdení, preto odvolacie námietky navrhovateľa neboli opodstatnené.“

K tretiemu spornému vyjadreniu, ku ktorému sťažovateľka v odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 5. apríla 2012 zdôraznila, že tento je nepravdivý z dôvodu použitých argumentov a absencie akýchkoľvek dôkazov na preukázanie daného tvrdenia, krajský súd v napadnutom rozsudku uviedol:

„V tomto smere súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že vlastníkom skládky KO Sverepec bolo výlučne Mesto Považská Bystrica a bolo len v jeho kompetencii uzatvárať ostatné zmluvy o uložení odpadu na predmetnej skládke. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ nemal žiadne zákonné ani zmluvné oprávnenie uzatvárať odplatné zmluvy o uložení odpadu s inými subjektmi, je preto tvrdenie odporcu o tom, že navrhovateľ neoprávnené vystupoval ako majiteľ skládky pravdivé. Keďže odporca v liste zo dňa 09. 11. 2010 uviedol v tomto smere pravdivú informáciu, nemožno jeho konanie považovať za zásah do dobrej povesti navrhovateľa. Odvolanie navrhovateľa bolo preto aj v tejto časti neopodstatnené.“

Podľa § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Ustanovenie § 157 OSP je potrebné z hľadiska základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“) pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. 1. 1999, bod 26] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Krasa c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Z citovaných častí odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd v ňom reagoval na všetky podstatné námietky sťažovateľky týkajúce sa sporných vyjadrení. Okrem stotožnenia sa so závermi prvostupňového súdu (§ 219 ods. 2 OSP odvolaciemu súdu poskytuje možnosť vypracovať tzv. skrátené odôvodnenie rozhodnutia v prípade, ak sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej, ako

aj právnej stránke) krajský súd napadnutý rozsudok doplnil o ďalšie dôvody podporujúce závery okresného súdu vyjadrené v jeho rozsudku z 5. apríla 2012.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku zreteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré krajský súd rozsudok okresného súdu v časti týkajúcej sa (ne)pravdivosti sporných vyjadrení potvrdil. Rozhodnutie krajského súdu v tejto časti nemožno preto považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože krajský súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov vo veci sťažovateľky neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že samotná skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia všeobecného súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v sťažovateľkou namietanej časti je napadnutý rozsudok krajského súdu riadne odôvodnený, a preto v tejto časti sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj postupom krajského súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku. Sťažovateľka namieta, že krajský súd pochybil, keď jej vyjadrenie žalovanej k jej odvolaniu proti rozsudku okresného súdu z 5. apríla 2012 nedoručil v primeranej lehote.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa postupu krajského súdu ústavný súd v prvom rade uvádza, že vo veci sťažovateľky nemá dôvod spochybňovať svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej nedoručenie vyjadrenia účastníka konania druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a princípom rovnosti zbraní, ktoré tvoria integrálnu súčasť práva na spravodlivé súdne konanie. Ústavný súd zároveň ale už vo svojej doterajšej judikatúre viackrát pripustil, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci môže byť absencia stanoviska účastníka konania, ktorý podal opravný prostriedok k vyjadreniu druhého účastníka konania k podanému opravnému prostriedku, právne irelevantná. O taký prípad ide vtedy, keď súd rozhodujúci o opravnom prostriedku nezaloží svoje rozhodnutie na vyjadrení druhého účastníka k opravnému prostriedku, t. j. vtedy, keď jeho vyjadrenie k opravnému prostriedku nemalo zásadný vplyv na rozhodnutie o opravnom prostriedku (m. m. I. ÚS 2/05, I. ÚS 100/04, I. ÚS 335/06). Je zjavné, že v posudzovanom prípade nemohlo mať (nemalo) vyjadrenie žalovanej k odvolaniu sťažovateľky zásadný vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, keďže krajský súd sa v napadnutom rozsudku stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu z 5. apríla 2014 a navyše uviedol ďalšie dôvody na podporu odôvodnenia rozsudku okresného súdu.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že ani v časti, ktorou sťažovateľka namieta postup krajského súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku, neexistujú dôvody na vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto aj v tejto časti sťažnosti nevyhoviel (bod 4 výroku tohto nálezu).

II.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu z dôvodu arbitrárnosti

Sťažovateľka namieta aj arbitrárnosť napadnutého rozsudku krajského súdu v časti neuloženia žiadnej sankcie žalovanej, a to aj napriek záveru, že žalovaná príslušnými

výrokmi neoprávnene zasiahla do práva na ochranu mena a dobrej povesti sťažovateľky, pričom navyše sťažovateľka po úprave petitu žiadala výhradne morálne zadosťučinenie spočívajúce v povinnosti žalovanej napísať ospravedlnenie tak, ako ho špecifikovala v žalobnom petite.

Podľa § 19b ods. 2 Občianskeho zákonníka pri neoprávnenom použití názvu právnickej osoby sa možno domáhať na súde, aby sa neoprávnený užívateľ zdržal jeho užívania a odstránil závadný stav; možno sa tiež domáhať primeraného zadosťučinenia, ktoré sa môže požadovať aj v peniazoch.

Podľa § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka odsek 2 platí primerane aj pre neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby.

Právnym predpokladom poskytnutia ochrany v zmysle už citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka je neoprávnenosť zásahu do dobrej povesti právnickej osoby skutočnosť, že takýto zásah je objektívne spôsobilý ujmu na dobrej povesti vyvolať. Neoprávneným zásahom je zásadne každé nepravdivé tvrdenie zasahujúce práva právnickej osoby chránené v zmysle § 19b ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Môže ním byť aj kritika, ak táto presiahla rámec oprávnenej kritiky. Občianskoprávna sankcia za neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby je založená na objektívnom princípe, teda nevyžaduje sa popri neoprávnenosti zásahu aj zavinenie pôvodcu neoprávneného zásahu. Ak zásah spočíva v skutkových tvrdeniach, pôvodca neoprávneného zásahu sa zbaví (na ňom je povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť, bremeno tvrdenia či dôkazné bremeno) občianskoprávnej sankcie, len ak preukáže, že tieto tvrdenia sú pravdivé (tzv. dôkaz pravdy; k tomu pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 212/2007).

V napadnutom rozsudku krajského súdu sa vo vzťahu k výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu z 5. apríla 2012 „vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa, zamietol a vo výroku o náhrade trov konania“ (v časti týkajúcej sa namietaného nepriznania morálneho zadosťučinenia), predovšetkým uvádza:

«V bode IV. podaného odvolania navrhovateľ ďalej namieta zamietnutie návrhu v časti nepriznania morálneho zadosťučinenia spočívajúcim v povinnosti odporcu napísať ospravedlnenie tak, ako bolo uvedené v upravenom žalobnom návrhu. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu navrhovateľa v tejto okrem iného odôvodnil tým, že list navrhovateľa formulovaný v žalobnom petite neobsahuje, aké konkrétne nepravdivé informácie mali byť odporcom rozširované, za ktoré konkrétne výroky sa má odporca ospravedlniť. Keďže list zo dňa 09. 11. 2010 obsahoval aj pravdivé výroky, nemožno poskytnúť zadosťučinenie formou ospravedlnenia, ktoré nevymedzuje konkrétne výroky a v prípadnom adresátovi by znelo ako ospravedlnenie sa za celý obsah listu, ktorý bol čiastočne pravdivý, čo je neprípustné. Taktiež nebolo preukázané, že by odporca vyvolal nepriaznivé dôsledky pre postavenie a uplatnenie navrhovateľa v hospodárskej súťaži, naopak obchodná spolupráca navrhovateľa s Obcou Sverepec pokračovala. Odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa aj v tejto časti za vecne správne. Z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa nebolo preukázané, že znenie listu zo dňa 09. 11. 2010 vyvolalo nepriaznivé dôsledky, ktoré by ohrozili dobré meno a povesť navrhovateľa, o čom svedčí aj to, že navrhovateľ naďalej podniká v tomto odvetví, je vlastníkom novej kazety, ktorá sa nachádza na pozemku Obce Sverepec, uzatvára nové zmluvy o uložení odpadu a spolupracuje s Obcou Sverepec. Taktiež navrhovateľov žiadny obchodný partner nevypovedal zmluvu v súvislosti s uvedeným listom a navrhovateľovi nevznikol žiadny škodlivý následok v súvislosti s konaním odporcu. Nebolo teda preukázané, že by odporca vyvolal nepriaznivé dôsledky pre postavenie a uplatnenie navrhovateľa v hospodárskej súťaži. Za tohto stavu boli odvolacie námietky navrhovateľa nedôvodné.»

Z citovanej časti napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že odvolací súd sa v ňom stotožnil s príslušnou časťou odôvodnenia rozsudku okresného súdu z 5. apríla 2012, ktorým tento zamietol návrh sťažovateľky na priznanie morálneho zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia. Krajský súd tento svoj záver odôvodnil s poukazom na skutočnosť, že list, ktorým sa mala žalovaná ospravedlniť, naformulovaný sťažovateľkou v žalobnom petite neobsahoval, aké konkrétne nepravdivé informácie mali byť žalovanou rozširované a za ktoré výroky sa má žalovaná ospravedlniť, ako aj s poukazom na to, že nebolo

preukázané, že by žalovaná vyvolala nepriaznivé dôsledky pre postavenie a uplatnenie sťažovateľky v hospodárskej súťaži.

V rámci tzv. satisfakčnej žaloby za neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby sa možno domáhať satisfakcie morálnej (najčastejšie vo forme ospravedlnenia) a satisfakcie majetkovej (v peniazoch). Tieto nároky sa navzájom nevyklučujú a môžu byť uplatnené súčasne. Výslovným kritériom, ktoré zákon ustanovuje pre poskytnutie zadosťučinenia (nerozlišujúc jeho formu), je primeranosť tejto satisfakcie. Z pojmu primeranosť možno vyvodiť, že súdu je daná možnosť postupovať individuálne, hodnotiť a posudzovať okolnosti konkrétneho zásahu, prípadne určiť ďalšie kritériá na posúdenie každého prípadu. Súd má teda možnosť voľnej úvahy pre rozhodnutie, či za primerané bude považovať len morálne alebo len finančné zadosťučinenie alebo obe tieto formy (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 7/2010 z 10. augusta 2011).

Konanie vo veci ochrany mena a dobrej povesti právnickej osoby je návrhovým konaním, v ktorom je všeobecný súd viazaný petitom návrhu. Formuláciou žalobného petitu tak, ako bol už citovaný (uznesenie okresného súdu sp. zn. 10 C 200/2010 zo 7. septembra 2011 o pripustení zmeny návrhu), sa sťažovateľka domáhala ospravedlnenia ako morálneho zadosťučinenia za neoprávnený zásah, ktorého sa dopustila žalovaná. Ústavný súd nespochybňuje, že v sťažovateľkou navrhnutom ospravedlnení, ktoré tvorilo obsah jej (zmeneného) žalobného petitu, neboli bližšie špecifikované nepravdivé výroky, ktoré mali byť žalovanou rozširované, za ktoré sa mala žalovaná sťažovateľke ospravedlniť. Zároveň ale ústavný súd zastáva názor, že bolo v možnostiach všeobecného súdu – s prihliadnutím na žalobný petit ako celok – identifikovať výroky, ktorými malo dôjsť k neoprávnenému zásahu do práv sťažovateľky a za ktoré sa jej žalovaná má ospravedlniť.

V konaní vo veciach ochrany mena a dobrej povesti žalobný petit tvorí v nároku na určenie, že určitým konaním došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcu, a v nároku na poskytnutie morálneho zadosťučinenia za takýto neoprávnený zásah jeden celok. Preto aj

keď tá časť žalobného petitu, ktorá sa týkala nároku na priznanie morálneho zadosťučinenia, bola formulovaná všeobecne, bola vecne previazaná s tou časťou žalobného petitu, ktorý sa týkal vyslovenia neoprávneného zásahu do práv žalobkyne na ochranu mena a dobrej povesti za presne špecifikované konania žalovanej (nepravdivé výroky obsiahnuté v predmetnom liste).

Tvrdenie obsiahnuté v rozsudku okresného súdu z 5. apríla 2012, podľa ktorého „*list navrhovateľa formulovaný v žalobnom petite neobsahuje aké konkrétne nepravdivé informácie mali byť odporcom rozširované, za ktoré konkrétne výroky sa má odporca ospravedlniť. Keďže list zo dňa 09. 11. 2010 obsahoval aj pravdivé výroky, nemožno poskytnúť zadosťučinenie formou ospravedlnenia, ktoré nevymedzuje konkrétne výroky a v prípadnom adresátovi by znelo ako ospravedlnenie sa za celý obsah listu, ktorý bol čiastočne pravdivý, čo je neprípustné.*“, s ktorým sa krajský súd stotožnil, je prejavom neprimeraného formalizmu. Jeho akceptovanie vedie k záveru *ad absurdum*, keďže podľa neho by v prípade, ak sa žalobca domáha určenia, že došlo k neoprávnenému zásahu do jeho práv niekoľkými tvrdeniami žalovaného (z ktorých všeobecný súd môže vyhodnotiť len niektoré ako také, ktorými došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcu), bolo povinnosťou žalobcu predložiť všeobecnému súdu na rozhodnutie všetky alternatívne žalobné návrhy podľa všetkých existujúcich kombinácií, čo je vzhľadom na poňatie materiálnej ochrany práv sťažovateľa v konaní pred všeobecným súdom neprípustné.

Z viazanosti súdu žalobným petitom vyplýva, že súd nemôže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, ako sa domáhajú. Zásada viazanosti súdu petitom bude vyžadovať i to, aby súd neprisúdil iné plnenie, než akého sa účastníci domáhali. Súď musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, čo znamená, že plnenie nemôže priznať ani z iného skutkového základu, než akým bol predmet konania vymedzený v žalobnom návrhu. Nie je porušením ultra petitum, ak súď formulačne upraví petit návrhu vo výrokovej časti rozhodnutia, keď návrhu žalobcu vyhovuje. Súď musí výrokovú časť rozhodnutia formulovať tak, aby bola jasná, stručná, výstižná a predovšetkým materiálne vykonateľná (m. m. I. ÚS 122/2012).

Povinnosť úpravy petitu návrhu vo výrokovej časti rozhodnutia je v medziach svojej právomoci pre všeobecný súd daná predovšetkým v konaniach o ochranu mena a dobrej povesti právnickej osoby, keďže od určenia všeobecného súdu o tom, že viacerými (ne)pravdivými výrokmi (ne)došlo k zásahu do práva na ochranu mena a/alebo dobrej povesti právnickej osoby, závisí aj rozhodnutie týkajúce sa právnych prostriedkov ochrany (reštitučná žaloba, zdržovacia žaloba a satisfakčná žaloba).

Vzhľadom na uvedené je napadnutý rozsudok krajského súdu vo výroku, ktorým rozsudok okresného súdu z 5. apríla 2012 („vo výroku, ktorým návrh navrhovateľa zamietol“) potvrdil (v časti nepriznania morálneho zadosťučinenia, pozn.), arbitrárny, teda taký, ktorým došlo k porušeniu práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší...

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že napadnutým rozsudkom krajského súdu (jeho príslušnou časťou) bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo potrebné zároveň v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodnúť o jeho zrušení a v záujme efektívnej ochrany práv sťažovateľky aj o jeho vrátení na ďalšie konanie a rozhodnutie (bod 2 výroku tohto nálezu).

Po zrušení napadnutého rozsudku krajského súdu a vrátení veci na ďalšie konanie bude krajský súd povinný vo veci opätovne rozhodnúť, pričom bude viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v časti II.3 tohto nálezu (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde), t. j. právnymi názormi vyjadrenými ústavným súdom v súvislosti s tým, že krajský súd v napadnutom rozsudku odmietol sťažovateľke nárok na priznanie morálneho zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľka odôvodňuje priznanie primeraného finančného zadostučinenia tým, že „Skutočnosť, že žalovaný nebol nijakým spôsobom potrestaný za svoje konanie, ktoré jednoznačne nebolo v súlade so zákonom, čo súd konštatoval, znamená, že ochrana ktorej sa sťažovateľ domáhal na súde bola absolútne zbytočná a nenaplnila svoj zmysel.“.

Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade predstavuje samotné vyslovenie porušenia sťažovateľkou označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu v spojení s poskytnutím priestoru krajskému súdu na reparáciu ústavným súdom zistených nedostatkov jeho sťažnosťou napadnutého rozsudku dostatočnú satisfakciu, a preto sťažovateľke požadované finančné zadostučinenie ústavný súd nepriznal (bol 4 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku jej právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom právnym zástupcom L&B Legal Services s. r. o., Námestie A. Hlinku 36/9, Považská Bystrica. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľka si prostredníctvom právneho zástupcu uplatnila nárok na úhradu trov konania, pričom ich výšku v sťažnosti vyčíslila na sumu 340,90 €.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2013, ktorá bola 804 € (za 2 úkony urobené v roku 2014).

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Za dva úkony vykonané v roku 2014 tak ústavný súd sťažovateľke priznal po 134 €, t. j. spolu 268 € a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony vykonané v roku 2014 po 8,04 €, čo spolu po zvýšení o 20 % DPH (právny zástupca sťažovateľky je platcom DPH, pozn.) predstavuje sumu 340,90 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je krajský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2015